

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 73. ANULU XVII.

Sabiu, in 2/14 Octomvre 1869.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banii gati prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratiile se platescu pentru intai' ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune la „Telegrafulu Romanu“.

pre patriarulu din urma (Octomvre—Decembre) alu anului 1869. — Pretiulu abonamentulu pre 1/4 anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca 2 fl.

Pentru Romania si strainatate, 3 fl.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardii a nu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a ni se tramite francate — adresandu-le de dreptulu la

Editura „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

Evenimente politice.

Caletori'a Majestatii Sele la canalulu de Suez este evenimentulu celu mai discutatu astadi in monarchia nostra. Fiindu ca despre acest'a reproducemu in revista diuaristica o dare de sema politica dupa unu jurnalulu din Vien'a, la loculu acest'a inregistramu simplu faptulu ca atare.

Atragemu atentiunea lectoriloru asupr'a corespondintiei din M. Osiorheiu publicate mai la vale. Reporturile urbariali intre fostii domni si coloni au pentru noi romani o insemnatate economica-politica. Nefiindu acele apretiuite de fostii coloni si pote de acei ce le porta caus'a cu destula seriozitate pana suntu in decursulu procesulu, dupa impregiurările de vaieratu ce se ivescu adese la noi, se mai potu intempla casuri ca cele descrise in corespondintia, fara de a li se pute in fine ajuta celor'a ce patimescu altu cum decatu cu compatimire si indignare de severitatea executiunei, cum face cor. nostru si noi impreuna cu densulu. Repetiendu-se asemenea fapte, poporulu romanu trannu va patimi de mari daune, de daune cari pentru indelungu tempu voru fi similite de tierra si de natiune. Juristii nostri independinti (advocatii), fara de a accepta vre-o provocare aru trebui din propriulu motivu a se interesat de cestiuni de aceste si a afla medii, prin cari sa se incangiore calamitati de aceste natiunali — politice. Puterile solidarie ale juristiloru nostri aru putea ajuta multu si aru pute folosi multu.

In lantulu monarchiei se discuta multu schimbarea sistemului dualistic, se intelege de sine ca discussiunea se face (pentru schimbare) de organele opozitiunei slave si de putiune alte diuarie. Partid'a deakistiloru inca arata ore cari temeri, inse nu scimu deca nu vrea cu aceste numai imblandirea stangei si infricarea nemtiloru pentru vre o acusiune noua.

Dupa sunetulu unoru diuarie federalistice hiaru, cecho-boemii aru fi gat'a si la transactioni, cari sa nu altereze multu seu nici decum sistemulu de fatia. Unulu din ministrii cabinetulu actualu din Cislaitani'a se dice ca a si lucratu unu memorialu despre complanarea tuturor conflictelor interne si lau si predatu Majestatii Sele. Mergu verb'a mai departe ca acelu memoriu contine unu programu aparatu de minoritatea ministeriulu cislaitanu, de carele majoritatea (Giskra, Herbst si consorti afara de contele Taaffe, Potocki si Dr Berger) nu voiescu sa scie nimica.

Din afara nu vedemu ce-va mai momentuosu pana in momentul de fatia. Situatiunea in Francia e alarmata de dinariile opusetiunei. Omeni cu sange mai rece afirma ca burgiesi'a si agricultorii dorescu ordine ei linisce, dara nu resturnari de guvern.

In Romania'a nu inceta atcurile indreptate asupr'a guvernulu actualu. Elu, guvernulu are sa se lupte cu consuli straine, cu greco-jidanii si cu — romanii (opusetiunisti cu totu pretiulu). —

Revista diuaristica.

„N. Frbl.“ vorbindu despre caletori'a M. Sele imperatulu la Constantinopole si de acolo la deschiderea canalulu de Suez dico urmatoarele:

„Majestatea Sea imperatulu va caletori in Orientu, trecendu prin Constantinopole si abatandu-se la Egiptu, unde va asista la serbarea deschiderei canalulu de Suez. In acest'a caletoria lu voru insoci pre imperatulu cancelariulu imperiale contele Beust si ministrii de comerciulu dlu de Plener alu Austriei si dlu Goro ve alu Ungariei. Caus'a, de s'au decisu asi'a tardu pentru caletori'a acest'a, a fostu visit'a principelui de corona alu Prussiei. Caci imperatulu nu pute sa se intalnesca in Suez cu principele unei curti, cu carea inca sta in relatii neamicabile. Principele inse prin prevenirea sea, prin nisuint'a, de a sterge tristele reminiscintie din 1866, prin purtarea sea cea amicabile a facutu, ca present'a sea in Suez sa nu aduca pre imperatulu in perplexitate.

„Asia se intarése ca principele de corona a apropiatu cele doue dinastii un'a de alt'a prin visit'a sea in Vien'a fara inse, ca acest'a sa aiba alte urmari politice. Multi, cari tienu inca la parerea regimulu personale nu-si potu cugeta o atare deosebire, si suntu aplecati a privi totu lucrulu de o vorba gola. Pentru aceea, ca sa constatamu, ca asi'a ceva nu numai ca e posibilu, ci s'a intemplatulu chiaru in fapta, amu adusu aminte de present'a de mai inainte a principelui de corona si a regelui Prussiei in Vien'a, carea n'a pututu impede ca prelanga tota cordialitatea, ce esista resbelulu celu teribilu din 1866 si frecările cele continue pana la erumperea resbelulu, asupr'a intereselor divergente.

„A constat'a acest'a a fostu cu atat'a mai necesariu, cu catu trebuie sa delaturamu ori ce suspiciune, ori ce banuila a Franciei, de a carei amicitia trebuie sa tienu Austri'a, deore ce nice unu statu nu are interese asi'a de asemenea cu ale Austriei; si nice unulu nu ni se arata asi'a de binevoitori' ca Franci'a.

„Langa principele de corona alu Prussiei si langa imperates'a Eugeni'a, Austri'a nu putea fi reprezentata decatu prin imperatulu la serbarea din Suez conformu rangulu seu si pusetiunei sele in lume si nu putemu decatu sa multamimu monarculu nostru, ca sa decisu a face caletoria acest'a. Caci mai intai arata in modulu celu mai evidentu progresulu in Austri'a si sinceritatea ei, candu monarculu Austriei merge in persona la o serbare, carea e asi'a de insemnata pentru interesele nostre de negociu.

„Apoi trebuie sa marturiscesca chiaru si pessimistii cei mai aprigi, ca pacea e asigurata pe tempu indelungatu si ca orisonulu politicu e fara nori, candu se decide Imperatulu a face caletoria in tieri asi'a de indepartate. O manifestare asi'a de invederata de pace o voru recunosce in fine si in Berlinu si voru judeca mai bine si despre contele Beust, carele pana in momentul presente inca nu se bucura acolo de o reputatiune buna.“

Propunerea studiulu religiunei in scolele popularie.

(Urmare.)

Dupa ce va fini invetiatoriulu cu rugaciunea domnesca pertractandu-o in modulu de mai susu arelatu, apoi pote sa treca la rugaciunea catra na-

seatoarea de Ddiu, caci si acest'a este un'a din rogaciunile cele mai usitate la poporulu nostru, si acest'a o pote sa o faca cam in chipulu acest'a:

Credu, ca a-ti auditu si voi, ba v'am spusu si eu mai deunadi, ca Isusu Christosu fiulu lui Ddiu sa pogoritu din ceriu aci pe pamentu. — Dar 'mai 'nainte de a veni elu aci, a venitu unu angeru din ceriu pe carele l'a trimisu Ddiu; acest'a ia spusu feciorea Maria ca ea va fi mam'a fiulu lui Ddiu.

Maria era o feciora (fata) cu fric'a lui Ddiu. — Nici o feciora nu era asi'a de buna si cu fric'a lui Ddiu, ca ea. — Angerulu lui Ddiu a venitu la ea in Nazaretu, unu orasielu micu, si ea tocmai se roga lui Ddiu si i-a disu „Nascatore de Ddiu feciora bucurate etc.“

Si Maria sa spaimantatu atunci, dar 'angerulu a disu „nu te spaimanta Maria, ca ai aflu haru inaintea lui Ddiu...“

In chipulu acest'a pertracteza invetiatoriulu la a dou'a rogaciune explicandu-le eleviloru, ca si tatalu nostru punctu de punctu, inse asi'a ca mai intai sa lu intielga bine elevii sei si dupa aceea sa le cascige si amorea catra rogaciune si catra totu ce este bunu. In fine le mai pote istorisi si despre vieti'a Mariei aci pe pamentu facendui atenti, ca catu de bine si catu de mare este fericirea pentru cei ce facu fapte bune si se ferescu de cele rele.

Dupa acestea trece la alte rogaciuni — 'nainte si dupa mesa, de sera si diminet'a cu unu caventu la rogaciunile cuprinse in ABCdarele lor, cari ca durere trebuie sa marturisimu, ca o asi'a mare colectiune de rogaciuni potrivite pentru scolele inceputore nu avemu, se vede treb'a ca protoparinti nostri se multimeau cu invetiarea psalmiloru lui Davidu, de candu incepau a ceti si nu s'au intrebatu de asi'a ceva.

A dou'a parte ca objectu alu instructiunei religionare o facu proverbele si sentintiele. Pentru acestea firescu nu se pote hotari unu tempu deosebitu, ci la diferite ocazioni le explica invetiatoriulu parte spre ai abate dela unele deprinderi rele, ce le observa la elevii sei, parte de ai impinteni spre lucruri bune morale asi'a d. e. candu unu invetiatoriu observa pre unulu dintre scolarii sei ca nu siede cum se cuvine, ci din contra vorbescu ne incetatu cu altulu, si nici chiar dupa o admonitiune din partea invetiatoriulu nu se libescuse, atunci pe langa oresi care dojana mai pote adaoge unu proverbu d. e.

Copilulu blandu

siede tacendu

seu alta proverbu.

Explicarea acestui proverbu firescu este usiora. Toti elevii suntu indatorati a-lu memorat dupa explicare, si mai intemplantuse vre-odata o atare fapta, atunci invetiatoriulu ii face iarasi atenti la proverbulu de susu si prin cuvinte parintesci se silesce ale casciga oresicum stim'a cafra acest'a. Mai de parte i se da invetiatoriulu destule ocazioni de a aplica atari proverbe, atingatore de bunatatea lui Ddiu, de datori'a nostra catra elu, de ascultarea si supunerea catra cei mai mari etc.

Bine ar fi firescu, deca s'ar face o colecta de atari proverbe in unu manualu deosebitu, caci o atare carte ar fi de neaparata trebuintia in manile invetiatoriloru nostri.

A trei'a parte am disu, ca este instruirea intuitiva cu privire la religiune.

Nici acest'a parte a instruirei nu le este copiloru incepatori necunoscuta, deca in casa parinteca se-au bucuratu de o educatiune mai buna, caci o mama buna, o adeverata mama nu pote lasa tote ocaziunile sa treca numai asi'a d. e. o mama i da copilulu ei unu maru seu o pera — copilulu simte o bucuria (placere) mai intai de frumseti'a esteri-ora, o mama pote observa acest'a, si nu lasa sa

trecea ocașinea fără de ai spune, cine ne da nouă aceste fructe frumoase, și bune la mâncare, cum cresc ele de sine pe pomu prin voi'a și puterea lui Ddieu, numai pentru că sa ne folosim noi de ele etc. Ce ocașine mai buna decâtă această pentru de a imbarbată pe copilu spre rogaciune și iubire de Ddieu. Unu alu doilea exemplu asemenea astui'a e, cându o mama se afla cu copilulu ei în o gradina sêu unu tala la câmpu. Prin această numai ca le casciga copiloru amôre și cunoscintia de Ddieu, dar' le casciga totodeodată și aplicare de a se interesă de ori și ce obiectu, cu care vine în atingere, ceea ce este bas'a instrucțiunei tuturor obiecteloru din scôla. — Câmca această aserțiune a mea este adevărata se vede de acolo, ca avendu de a face cu atari copii, cari a primitu o atare educatiune a casa, nu lasa ei insisi sa trêca ocașinea numai asiâ fără de a întrebă de unele și altele lucruri, lui necunoscute, ba de multe ori se întempla de facu atari întrebări, a căroru răspunde cere ôresi-care *gandire*.

Asiâ avé multe de a vorbi despre această, inșă, că sa nu abuzezu de paciint'a d-vôstra me voiu margini a aduce numai unu exemplu cam cum aru trebui sa tracteze unu invetiatoriu în scôla despre această pentru orientare.

Invetiatoriulu de multe ori, ba mai totu-déu-n'a este silitu sa vorbêca cu elevii sei despre lucruri cari nu se afla de fatia adeca în scôla, de aceea trebuie sa-si alêga totu lucruri de acelea care le suntu scolariloru bine cunoscute, și pre care și le potu și ei reproduce prin micile loru puteri spirituale, va sa dica obiecte cu care vinu ei în tôte dilele în atingere asiâ d. e. dupa ce a vorbitu invetiatoriulu mai întâiu despre obiecte din scôla, trece la cele din cas'a parintêca și se pôte că mai întâiu sa vorbêca cu ei despre bucate (nutrementu).

Numirea bucateloru, cum se castiga ele, cum se prepara; deosebitele instrumente la acestea cu privire la religiune. Modulul de procedura aru fi cam urmatoriulu:

Dupa ce iesi tu din scôla unde mergi? Ce-ti dau tie parintii de mâncare? Dara tie? Ascultati ce ve voiu spune eu acum totu ceea ce se pôte mânca se numescă mâncare (nutrementu).

Cum se numescă aceea ce se pôte mânca? Spunetimi acum cu totii ce numim noi mâncare sêu nutrementu? Spunetimi acum mai multe lucruri de acelea de mâncare?

Panea, branz'a, laptele, carnea, ce suntu?

La vorbirea despre pane, pôte îndata invetiatoriulu sa-i faca atenti la cererea a 4 din rogaciunea domnêca, a carei explicare firesce trebuie sa fie premersu. Cine ti da tie pane a casa? Dar' din ce face (côce) mama-tă panea? Dar farin'a din ce se face? Cine ne da noué grâulu acel'a?

Aici are invetiatoriulu cea mai frumoșă ocașine de a face pre baietii a cunôce bunatatea și puterea lui Ddieu trecendu dela unele cereale la altele și apoi la instrumentele necesari, la lucrarea acestor'a. Bine este, că invetiatoriulu sa afle ôresicare mij ôce prin care sa le pôte și infatiosă aceste tôte eleviloru sei; sêu mai bine, că din cându în cându sa iêsa cu ei la câmpu și sa le arele celu putienu plantele acestea mai principale.

Din aceste premerse se pôte vedé, ca intuițiunea și are mai multe scopuri și adeca:

1. De a desceptă atentiunea copilului.
2. De a le castigă cunoscintie chiare despre obiectele de impregiurulu lor și cele trebuincioșe lor.

3. De a le atrage atentiunea la originea, la întrebuintiarea și folosulu tuturor lucrurilor vedute de Ddieu, prin urmare la marirea ziditoriului lor.

4. De a-i pune în stare a asemenă tôte obiectele, a le asemenă și deosebi unele de altele, și

5. Prin urmare de a desvoltă prin tôte acestea nu numai puterile interioare și spirituale, dar și cele esteriore corporale.

Tôte acestea domniloru propuse sistematice, destêpta în copilu simtiulu religionarulu într'unu gradu fôrte considerabilu, și asiâ dara intuițiunea este adevărata religiune.

A patr'a parte este istori'a biblica. Cumca tôte cele pâna aci espuse a trebuitu neaperatu sa premêrga acesteia se pôte vedé de acolo, ca mai întâiu amu trebuitu sa-i facemu pre elevii cunoscuti, cu tôte lucrurile (zidirile lui Ddieu), că mai pre urma cu atâ'a mai usioru sa-i putem face a puté cuprinde puterea cea nemarginita a lui. La această ne servesce pré bine istori'a. Déca vomu luă această carte a minuniloru în mâna, déca vomu pertractă capu de capu cu elevii nostri, dara totu asiâ de practicu precum amu facutu la partea prima adeca, la rugaciuni, atunci ve marturisescu, ca prin această procedura, nu numai ca nu vomu oboși pre elevi, ci din contra voru acceptă cu nerab-

dare ôr'a în carea au sa mai auda de cutare sêu cutare minune a lui Ddieu. Cum are sa se propuna acestu obiectu remane la desteritatea fia-cârui'a invetiatoriulu, căci a-siu fi pré lungu, cându a-siu intră în detaliuri și în această, dîcu numai atâ'a, ca invetiatoriulu sa-si faca o impartire sistematica din totu obiectulu, și apoi sa tracteze capu de capu, câtu se pôte de simplu și la întielesu. Se întielege, ca în clas'a prima va aplică numai capetele cele mai principale, iêra în cele-lalte clase la ocașini potrivite le pôte vorbi și despre cele-lalte întemplări de mai putiena însemnate.

Acastă este fratiloru parerea mea în privinti'a propunerii religiunei, și credu ca materi'a acestui obiectu ponderosu se afla cuprinsu nu numai în manualele prescise, ci o aflâmu în tôte studiile, câte se propunu în scôlele nôstre, ba ce e mai multu dupa cum amu vediatu se pôte propune această cu mare usurintia, déca unu invetiatoriu va scî-o întretiese și aplică la ori și ce ocașine bine nimerita. A propune religiunea numai dupa catechismu fără de a o explică și ilustră și cu alta ocașine, va sa dica a se liene eine-va numai de manualulu prescisu pentru această, aru însemnă atâ'a catu a face pre bietulu elevu a-si încordă puterile sele spirituale pentru de a memorisă nisce lucruri, despre care elu fără de a fi premersu explicarea lor precum amu aretatu, nici idea nare, căci cu nu me invoiescu nici odata cu ide'a acelor'a, cari credu ca religiunea se predă numai în chipulu acel'a, adeca i dau elevulu cartea în mâna și arata de unde și pâna unde are sa memoriseze, și pre lângă putiena explicare a celor cuprinse în acea lectiune, lu lasa în vocea domnului sa se chinîesca densulu, pâna ce va memorisă-o, că apoi în ôr'a destinata sa mi-o recitedie asiâ numai mechanică fără de a-i fi facutu vre-o impresiune nobila asupra animei lui. O atare procedura, dîcu ca nu e și nu se pôte numi religiune, pentru ca ea desvoltă numai puterea memoriei, dara nu nobilitêza anim'a, ea aru deveni în casulu această efemerica iêra nu statornica. Din aceste cause dîcu dara domniloru, ca în scôlele nôstre capitale, căci acolo vrendu invetiatoriulu sa urmeze cam în felulu pe carele lám aretatu eu în discorsulu meu, atunci nu pôte implini datori'a sea fatia cu mai marii sei; vrendu inșă sa faca destulu ordinationiloru autoritatiloru sale scolastice, atunci cu anevôia credu, ca va pôte pune cineva o basa adevărata religionara, eleviloru sei; căci déca cine-va voiesce a le explică

FOISIORA.

ARCHEOLOGIA.

(Reprod. după „Tr. Carp.“)

(Urmare.)

A două di la 21 amu plecatu la Craiova. În Craiova amu comperatu multe medaile, de bronzu mai cu sêma, și câte-va figurine. Amu fostu la Bucovetiu pre marginea Jiului și amu mai admiratu această biserică din timpul Baniilor, înainte de Negru, zidita pre ruine romane, din cele mai tari și imposante, care biserică este celu mai vechiu monumentu romanescu, care atesta o civilizațiune pronunclată, în architectura și pictura, și care se surpa, dle ministru, cu tôte ca în mai multe ronduri amu datu și fotografi'a ei în ministeriu, amu aretatu și prin presa și în camera de mai multe ori importantia acestui monumentu în tôte privintiele, și amu și isbitutu a se tramite odata unu architectu acolo, care a și facutu unu devisu, déra aci s'au mârșinitu tôte. Trei petre de pre mormintele baniloru Craiovei s'au transportatu de câtra calugariu Greci dincolo de Jiu la Bucovetiu nou, transformatu în temnița, și s'au aruncatu în curtea acelei biserie; le amu spelatu și acoperitu în mai multe ronduri, pentru ca aceste trei petre, suntu și de interesu istoricu și de unu mare interesu paligraficu; n'avemu nimicu asemenea în museulu nostru. Ve rogu, domnule ministru, sa dati ordinu câtu mai în grabu sa se aduca acele trei monumente cu tôte ingrigirea în museu. Amu opritu și la Bucovetiu de a se mai exploată ruinele romane de câtra ori-cine. Amu descoperitu aci unu zidu întregu alu unei dome întinse și amu recomandatulu dlui prefectu Broșteanu, în care amu gasitu interesu pentru anticitati, pestrarea cu sântienia a acestei ruine importante, rugândulu sa dea îndata ordinu a se adună de pre la tieranii din comun'a și

caramidele române cu care este pardosita biseric'a și pre care au mai despardosit'o.

La o posta departare din Craiova spre Severinu, la Valea-rea, se înaltia unu piscu, mai de marginea drumului spre stâng'a asup'a cărui'a se întinde unu siesu admirabile, pre care românii, déca nu și Dacii pôte, au profitatu sa-si puna și aci cetate. Am gasitu pre suprafatia multe cioburi, multe fragmente de diferite vase cenusie și rosii, déra nu amu pututu sapă de locu aci pentru ca nu amu avutu ômeni.

De aci amu mersu la dlu Filisianu, care mi-a datu și acum ca totud'aun'a, medalie adunate de dumnealui din preajme. Nu departe dela casele dlui, pre o vale care se chiama Racarelulu, și unde s'au gasitu multe monete dace, este în afundare în susu unu locu ce se dice, și la cetatiuia. Acolo s'au gasitu mai multe obiecte, se dice déra eu n'amu vediatu nici unulu; o barda mare între altele, din care unu viêru s'aru fi facutu o sapa.

În fati'a Racarelului preste drumu, d'a stâng'a drumului, spre Jiu, se chiama Racarii mosi'a dlui Glogoveanu. Acolo a trebuitu negresitu sa sapu ca sa me incredintieză macaru, déca în adevêru suntu ruine romane precum audisemu.

D. subprefectu alu plâșii, care mi a datu și doué obiecte de feru gasite în preajm'a locului mi-a procuratu câti-va ômeni și amu pututu sa sapu că sa me incredintieză ca suntu ruine române, ca a fostu aci cetate de zidu româna. Este de observatu ca pre unde este abundentia de ape bune s'a radicațu și o cetate româna, și de acolo vine numirea mai multoru cetăți române Reca, Resca, Racarii, Racarelulu, cari tôte însemnêza în limbele slave, ape, isvôre mari. În valea cetății Racarii suntu cele mai frumoșe și abundente isvôre de apa ce pôte intaloi cineva. Amu luat conturul și planulu situatiunii cetății Racarii nr. 8 și amu urmatu drumulu la Turnu lui Severinu.

La o mica distanția de aci, la Filiasi, se radică, domnule ministru, celu mai frumoșu monu-

mentru pâna astadi, de marmura; este mausoleulu radicațu de d. Filisianu în memori'a fiului seu iubit. Descrierea acestui mausoleu aru merită unu articulu speciale; se întelnescu arare-ori asemenea monumente prin părțile cele mai civilizate ale Europei; elu a costatu aprôpe unu milionu. Nobilitatea materiei și arta, se întrecu într'insulu.

Nu m'amu pututu oprî, domnule ministru, de-si afara din materia, sa nu mentioneză acestu mausoleu pre care l'amu admiratu.

La Severinu fiindu punctulu celu mai principalu alu urmariloru mele, a trebuitu sa me asiedin pentru mai multe dile. Adjunsu aci la 24 Iuliu, amu pornitu tocmă la 9 Augustu.

Amu voitu anteu sa desfacu Turnulu lui Severinu, radicațu aci nu de Septim Sever, nu de Alessandru Severu, ci de Severinu socrulu lui Filipu Arabulu, tata Otaciliei Severei care s'a supranumitu arabulu pentru ca se nascuse în Arabia și care s'a urcatu pre tronul la 244 dupa Christosu, dupa ce a ucisu pre protectorulu seu Gordianu III Piosulu.

Sub acestu Imperatu a începutu Daci'a sa bata moneta de arama, cu numele ei propriu: Provinci'a Daci'a, cu însemnele legiuniloru V. și ceea ce a duratu pâna la Galianu regulatu, și apoi prea puțin sub Aureliano cu o alta forma. Trajanu Decie, succesorele lui Filipu Arabulu, a pusu numele patriei lui: „Daci'a Felix“, pre numerariulu Romei, pre monete de argintu, unde pâna la densulu Daci'a nu figurase decâtu: Daci'a Capta; afara de doué monete de bronzu și ale lui Hadrianu cu Daci'a stându pre Carpati și alta Exercitus Dacicus, cu Imperatulu calare în fatia a trei legionari, cu însemne indicându trei legiune ce ocupau sub densulu Daci'a, și o moneta de bronzu a lui Antoninu Piosulu cu Daci'a aducându-si tributulu la Rom'a.

(Va urma.)

citatiuni din sânt'a scriptura și a-i face, că sa-si întielega încatu-va cele cuprinse în tresele, nu numai ca-i este preste putintia, fiindu ca trece marginea puterilor intelectuale a elevilor, dară i rapesece invetiatoriului tempu foarte multu, asiă încatu remane cu cele-lalte obiecte inapoi, care încă suntu de mare însemnatate pentru vieti'a lor; iera deca invetiatoriulu va negligă acest'a (explicarea) și le va dá lectiunea numai cu o explicare fugitiva, atunci religiunea va fi pentru baieti deca și fără de nici unu folosu, ba ce e mai multu, miculu elevu capeta óresi-care neplaceri, căci simte o greutate la memorisarea acestei'a, și totusi invetiatoriulu trebuie sa o fáca, pentru ca dupa planulu nostru, are de a se propune în scótele capitali totu catechismulu micu și celu mare, ceea ce trece preste puterile spirituali ale invetiatoriului cátu și ale scolariloru remánu fára de nici unu folosu.

Acestea tóte le-amu vorbitu din praes'a facuta de 11 ani cá invetiatoriulu la scól'a capitale de aici, ei ve marturisesco, ca catechismulu bogatu nu este corespundietoriu cu etatea acelor'a cáror'a se predá; nu suntu inesa pentru aceea de parere, cá sa nu avem nici unu manualu, ei din contra dorescu, cá inspectiunea suprema scolară sa se ingrijésca pentru de a ne dá manuale din tóte obiectele cáte au a se propune conformu planului de instructiune, practice și corespundietore cu etatea eleviloru. Amu întielesu cu bucuria, ca s'aru fi facutu atari manuale în anul acest'a, în cátu voru fi ele inesa corespundietore timpulu v'a aretá, căci practicabilitatea unui manualu se cunoște mai multu dupa ce l'a aplicatu cinev'a, ad. l'a pusu în lucrare.

Acest'a este parerea mea On. Conferintia, pe carea Ve rogu de Consimtili și DVóstra sa o primiti cá parerea conferintiei nóstre întregi iera deca nu atunci sa se primésca la protocolu cá parerea mea inviduala separata.

Satulungua 24 Augustu 1869.

I. D o r c ' a ,

direct. scol. cap. din Satulungu.

O contemplatiune și unele reflexiuni la fapte intemperate.

Cohalmu, Septembrie.

Pentru o anima cu sentimente nobile, nu póte fi o privire mai frumoasă și mai falnică decât aceea, cá privindu generatiunea cea teneră, — speranti'a viitoriului — sa o vedea pre acest'a inflorendu și inaintându în invetiaturi folositorie de totu felulu; sa o vedea pre acest'a, cá anca de tempuriu se silesce, prin formarea ideiloru și a notiuniloru chiare și prin însusirea unui caracteru firmu, de a corespunde cándu-va pre deplinu mai întâiu destinațiunei omenesci, ier' apoi se-si aduca aminte totudé-un'a și de prigenia sea romanésca, cu care atátu e de glorificata de tempurile cele vechi strabune. Acest'a odinóra amortita, și astufeliu crednindu-se a fi mórtá, a fostu infasiurata în giolgiu mormentale, gat'a de a se pune pentru tóte vécurile în momentu — Oh speciem, dignitatemque populi românii! C. —, dar' se desceptá totusi din latergi'a secularia, reinviindu, cá astu-modu se-si póta implini misiunea. — Cum au traitu românii din vechime, acest'a ni-o arata istori'a lor, care ne serveste nóue cá descendentii ai acelor'a de orientare. Cum scadiú apoi acea gloria strabuna prin inflointi'a tempuriloru vitregi, istori'a ne spune spre trist'a aducere aminte. Si cum a începutu a reinviá aceea în tempii mai de aprópe în mania tuturoru vicissitudineloru acest'a impregiurare ne dá curagiu de a sperá într'unu viitoriu mai fericitoriu.

Prin tóte períodele acestea poporulu român a avutu de a se opune mai multu séu mai puținu violului temporalu, care óre-si cándu batea asiá de tare încatu amenintia natiunei române unu detrimentu totalu. Lupt'a antecesoriloru nóstri a fostu de o atare natura impreunata totu-odata cu convictiunea, cá esindu gloriosi de prin tempurile viforóse, se póta predá posteritatiiei unu simbolu demnu de remiscencia, ier' simbolulu acel'a sa fia cultur'a și libertatea, nisuinti'a tuturoru popóreloru. Pentru simbolulu acest'a vedemu ca si astadi se lupta cu energia barbatii bisericeii și natiunei nóstre, și carii se silesco din tóte puterile a respandi cultur'a și libertatea, unicii factori principali și datatori de viatia unui poporu și unei natiuni. Acesti factori principali trebuie saditi cu deosebire în animile carii suntu mai acomodate și mai receptive de o atare semintia, și care suntu cu deosebire animile teneri generatiuni omenesci, pentru care omenimea tre-

bue sa ingrigiasca anca de tempuriu pentru ca este constatatu adeverulu, cá chiaru și o planta, ca ea sa fia mai nobile, mai acomodata trebuintelor omenesci, precum și mai productiva, se recere, se i vina omulu într'ajutoriu și sa o cultiveze, și deca vedemu ca si o atare planta cere unu ajutoriu óre-si carele, cu atátu mai tare va cere apoi ajutoriu generatiunea cea teneră omenésca.

Deca omenimea n'aru fi statu și n'aru stá de já în necurmata legatura și purtare de grigii asupra acelei generatiuni; deca cu acest'a generatiune s'aru tractá într'unu modu cu totulú-totu masteru; deca nu s'aru privi starea cea neajutorabile în care se afla acea generatiune mai cu séma în etatea prunciei și a copilariiei; atunci ar' cresce mai reu anca de cátu o planta, pentru ce s'aru neglige nu numai dezvoltarea física ci tesaurulu celu nepretiu-iveru alu omenimei e d u c a t i u n e a.

Mai departe, pentru o anima cu sentimente nobile mai este și acea impregiurare: ca o atare generatiune bine educata prelánga aceea ca e de mare însemnatate, involvédia în sine totu-deodata speranti'a ca din generatiunea aceea are sa iésa cu vreme acei individi, carii sa fia destinati óre-cándu, de a lucrá și afara de cerculu celu strimtu alu vietiei familiaria, sa fia destinati a lucrá cá individi zelosi, aparându interesele existentiiei natiunei, limbei și a patriei nóstre. Iera apoi acest'a sa o fáca din motivulu acel'a, căci, singuraticii individi a unei atari generatiuni, nu se potu privi numai cá proprietatea parintiloru lor, carii i-au nascutu și crescutu; deóre ce si statulu, si societátiile omenesci, ba în fine chiaru si patri'a are unu dreptu sântu și nedisputabile asupra acelor'a. Si apoi dela o educatiune mai multu séu mai puținu corespundietoria ce o capeta acesti individi a unei atari generatiuni tenere, dela unu gradu mai micu ori mai mare de cultura spirituala și morale, dela atari conditiuni aterna ponderosulu acel'a resultatu, — carele pentru tempii viitori e invalidu anca cu intunerecu, — ca ce are sa fia mai apoi din tier'a în care traimu, și din poporulu acel'a a cáru fiii suntelu.

Deca în urm'a nóstra va pasi cándu-va pre scen'a lumii o posteritate mai fericita ori mai nefericita; deca acestu pamentu 'lu va locui în viitoriu unu siru de individi demni și virtuosi, séu numai o multime de ómeni miseri și nedemni acest'a impregiurare precum totde-un'a asiá și de aci înainte o va decide generatiunile, ce au sa vina în urma-ne, care contienu în sine totu ce are óre-si cándu sa esceleze, are sa intunece și sa intréca pre antecesorii. Astu-feliu putemu destinge în viati'a omenésca mai cu séma dóue directiuni principale, un'a buna și alt'a rea. Si de a poté oculi pre cea din urma, trebuie tienuta în vedere dicerea:

Principiis obsta, sero medicina paratur — opunete inceputuriloru (reului), căci leaculu se face tardiu. Amu disu mai s'nsu, ca seminti'a culturai sa se sémene în inimile fragete, cá prindiendu aceea anca de tempuriu radacini afunde, sa póta cresce într'o directiune buna, intarindu-se totu-deodata, și cá astufeliu sa póta nisui și cátra libertate. Trebuie asiá dar omenimea sa ingrigiasca de ea și sa o conda, precum conduce espartulu navigatoriu nai'a printre Scyl'a și Charibde, fá' de a patimi naufragiu. (Ve urmá.)

D o b r ' a 28 Sept. 1869. (Necrologu.)
In 25 a. l. c. la 5 óre sér'a parintele protopresviteriu Nicolau de C r a i n i c u , lovit de mórté repede siau datu sufletulu creatoriului. — Acestu pré onoratu barbatu, stimatu de toti pentru faptele sele, pentru neobositulu zelu ce au avutu cátra biserica și natiunea sea, 'lu plángu, jelescu toti acei cu asemenea intentiuni nobile, — numai inimicii faptelorlu lui sa bucura, vedendu cá au muritu conducatoriulu acestui Tractu, — stánc'a cea neclatita lovitá de multe furtuni; mórtéa o rapí din naintea atacatoriloru. Acestu pré on. barbatu, în etate de 21 ani au primitu darulu preotiescu, — și dupa putienu tempu fu alesu de protopresviteru alu tractulu Dobrei, — 44 ani au functionatu altariului, au pastoritu turm'a lui Christosu, — acestu prea onoratu barbatu prin Incrárile sele natiunale, au fostu respectatu și de cátra streini cei stimatori și amatori de progresu, vedendu și cunoscendu zelulu și neobosita lucrare spre inaintarea în cultura a filloru lui sufletesci incredintati, — pre lángra fii trupesci A r o n u , I o a n u , J u d i t a casatorita Negrita, E l e n ' a casatorita Ghinea și R o - m u l u 'lu plángu rudele, 'lu jelescu preotii, in-

veliatorii și crestini acestui tractu, pierdiendu pre parintele lor. — Cá pre acestu barbatu 'au amatu și respectatu poporulu din acestu tractu, dovéda înmormentarea cea pompósa ce au fostu Sábata în 27 a. c. adunându-se preotii invetiatorii și alti crestini din tractu, ba și din tractulu Ilici pr. on. d. Protopopu Ioanu Orbonasiu cu alti doi preotii din acelu tractu au datu ultim'a onóre repositului.

18 preotii au celebratu la ceremoni'a înmormentárii, poporu multu iau datu onórea cuvincioasă atátu în viétia, cátu și la petrecerea din acest'a lume. Cáruia și cu acest'a ocaziune i dicu: fia-i tierán'a usióra.

Tractu Dobrei în adeveru va simi nu preste multu pierderea acestui prea onoratu barbatu, — va simti și natiunea, — deca nu va dobandi iera unu barbatu cu intentiuni și energia salutaria pentru biserica și natiune. Va simti dicu tocmái acum, cándu sa radica o fortuna asupra nóstra, — mái alesu cu scótele și voru poté pré lesne deveni scurtati, pentru ca multi din acest'a ce aru debuá a fi mai energiosi, — pentru unu complimentu, ori stringere de mána, uita de interesele natiunali, uita, ca venatoriulu cautá ori cu ce mijlóce a trage în curs'a sea.

M á r e s i u - O s i o r h e i u , 10 Oct.

Domnule redactori! Desceptatu în dimine'ti'a ast'a din unu somnu turbulentu, causatu de cele vedute ieri în comun'a Tofalu distántia de 1 1/2 milu de M. Osiorheiu, cu ocaziunea unei excursiuni facute acolo, punu mána pre péna la descrierea adeverata a unei scene în gradu superlativu trista și sángeranda de anima!

Scieamu de já, ca dlu bar. A p o r K a r o l y , Presiedintele Tablei regesci de aici, a castigatu finalminte a. c. procesulu urbarialu începutu inea în 1849 contra locuitoriloru din Tofalu; în dítele acestea întielegendu inesa și aceea, ca acei locuitori suntu scosi din case la ulitia, usile caselorú incuiate și sigilate, tóte casele și pamenturile luate pentru mentiunatulú d. bar. tóta averea mobila precum: vite, oi, porci etc. parte vendute parte vendiende pentru restanti'a de díle și spesele procesuali: — m'amu vedutu necessitatu a intrerumpe caletori'a mea, cunoscuta d-tale, a merge la fati'a locului și a me convinge în persóna despre cele audite, și eata ce amu vedutu și auditu:

Tofalulu constá din 26 case în un'a vale ce se întinde din apropierea drumului de tíera, ce duce dela M. Osiorheiu spre Regeaulu sasescu, în directiunea spre média-dl, cu tóte casele edificate de a stáng'a cálei cu un'a curte a mentiunatului baronu în mijloculu comunei.

La apropierea mea de satulu cu circiter 300 de suflete române, nu amu vedutu nici vite cornute nici oi, nici porci pre otaru în giurulú satului ci numai nisce gáscé și gáini inaintea caselorú.

Ajungendu la case amu vedutu inaintea fiacárei'a cáte un'a lada góla, cáte unu hambariu stricatu, cáte-va lemne și cáte o bucata de straiu, séu alte haine rele, — putieni barbati; dera mai multe muieri, fete și copii, unele muieri cu copiii în bratie și alti copilasi mai merunti inveluti în cáte o tréntia, siedindu pre cáte o lada, alti pre lemne și tremurându de frigu. La întrebárilé mele respunsera ca vite, oi și porci li s'au luat de ómeni adusi din satele vecine prin dlu Dullo respectivu, care în fiinti'a de fatia a procuratorului dlui bar. Apor le-au vendutu licitando, la ómeni din satele vecine; lorú nu le-a fostu permisú a rescumperá.

Din 1 l. c. — vineri — suntu aruncati din case, luându-li se mobilele cele mai bune, vestminte de imbracatu și haine de patu, dintre cari parte s'au vendutu, parte mai suntu încă nevéndute, dară si acelea se voru vinde; și s'au vendutu prin Dullo și advocatulu mentiunatulú d. bar., stoguri de gráu, nutrefiu, ba chiaru și gunoiulu din un'a carté unui omu din unu satu vecinu; casele suntú incuiate și sigilate. Amu vedutu cu ochii mei pána a psu unu secúiu din satulu vecinu Székes un'a cotaróa de eucuruza și o muiere amaru plángendu și rugându-se de secúii se nu o duca inea pána va scapá barbatulu ei din temnitia, dară secúiu a disu ca elu a platit'o la licitatiune si a dus'o.

Barbatulu acestei muieri, mi se spunea, este dimpreuna cu alti 3 locuitori încarceratu în M. Osiorheiu pentru ca înainte de ast'a cu v'ro 2 septemáni cándu a fostu estlu Dullo se le íae vitele s'au opusu cu vorb'a: ca 2 ómeni din satu suntú dusi de já la Inaltiatulu imperatu pentru treab'a ast'a, și pána nu se

interea aceia indreptu cu unu respunsu se nu le vendie vitele. Blesmuri si vaiete amu auditu din gur'a barbatiloru, blastemuri si plânsu din gur'a femeiloru.

Dupa spusele unanime a acestoru ômeni le este pusu terminu pâna astadi—10 Octobru la 12 ôre se iésa din satu si se-si duca bagagi'a aflătoare in ulitia, altmîntrinea mâne—luni—lemnele si alte unelte de lemnu in uliti'a aflătoare se voru vinde si ei se voru escorta preste granitia otarului comunei acestea. La intrebarea mea ca unde dormu, au respunsu ca acolo in ulitia, unde peru dimpreuna cu copiii de frigu ca nu au haine de coperitu, cându mai diso un'a muiore plângendu : mai bine aru fi se ne omôre pre toti. — Frigulu pre aici a fostu asta nôpte de 6 graduri.

Dumnedieule ! Cum ai potutu crea atari ômeni lipsiti de semiulu omanu, lipsiti de mila fatia cu deapropoie loru si chiaru fatia si cu copiii miei — fiintie inocente, capaci de a lasa aceste fiintie la inceputulu iernei fara casa calda, fara nutrimentu si fara haine de imbracatu, cu exceptiunea celoru de pre ei ! Asiâ ceva nu-si afla parechia nici in Turci'a la pagani credu eu. Foculu, acelu elementu terribilu, de scruméze din unu satu tôte casele, celu putienu cei mai multi ômeni scotiendu-si lucrurile si hainele din case, lasa vitele si alte animale domestice, loculu caselor si dela câmpu, dara foculu acest'a, ne mai auditu, consuma totu!!!

Unu calotoriu.

De pre malulu Tarnavei mare.

In urm'a circulariului Mitropolitulu din Iuliu reprezentatiunea scolara din protopopiatulu Sigisioerei se adunara in urm'a unei provocari din partea parintelui protopopu si inspectoru scolaru tractualu n 7 Oct. st. n. la o conferintia prealabila spre a se contielege despre tîenut'a si caracterulu scôleloru romanesci din tractu. Inteliginti'a din locu si din apropiere luare cu mare zelu parte la acésta constatare, dela care aterna asiâ dicendu nu numai autonomi'a scôleloru nôstre dar chiaru si nationalitatea loru. Membri coadunati in conferintia se dechiarara unanimu pentru caracterulu confessionalu alu scôleloru din tractu promitiendu-se mai cu séma preotii, câ-si va pune tóta staruinti'a pentru d'a infrange neinteresele poporului, câ sa-si puna tôte puterile pentru d'a potea sustiené principiulu confessionalu pre bazea si dupa cerintiele legiloru sustatătoare. O comisiune alésa din sinulu conferintiei va avea de datorintia a elabora ôre-si care proiectu de programa speciale despre midilôcele trebuinciose si recurabile spre a se potea sustiené principiulu amintitu, pentru aceea s'au indatoratu preotii tractuali, câ in optu dile se trimetia la scaunulu protopopescu unu conspectu despre darea directa, ce o solvescu filiiloru sufletesci, despre numerulu prunciloru umblatori la scôla si despre numerulu familiiloru, ce se afla in parochiele respective, câ pre bazea acestora comisiunea sa si pôtia compune elaboratulu seu câtu mai curendu spre alu aterne unei nôue conferintie conchiamande spre desbatere si finale decisiune.

Inceputulu s'a facutu; cum se va poté realisa ne va aréta viitorulu. Jace insa in interesulu nostru nationalu, ca se staruim cu tôte puterile pentru d'a ne sustiené autonomi'a scôleloru, cari e garanti'a cea mai sicura d'a cresce barbatu demni de esistinti'a loru patriei si natiunei. Cáci precum secululu presentu fara de scôle nu ne mai garanteza esistinti'a, asiâ si positiunea nôstra de fatia ne periclitéza, déca vomu perde din vedere scutul acelu ce ne-au sustienutu limb'a si nationalitatea in seculu antemartiali.

Din comitatulu Albei superioere. Intre datorintiele cardinale, ce le are omulu, nu e numai aceea, câ sa ne cunoscemu pre noi insine, câ cerculu datorintieloru acestora se estinde si mai departe impunendu-ne, câ cunoscinti'a nôstra sa se estinda la semenii, la patri'a nôstra. Prin aceste nu vomu se dicu, ca cunoscinti'a semeniloru nostri si a patriei nôstre aru fi mai grea câ cunoscinti'a de sine insu-si. Filosofi'a ne spune inea din vechime ca *γνοσις θεσ αυτης* este virtute dintre cele mai grele de realisatu si filosofi'a moderna n'a pututu restorna acésta afirmatiune ideale. O numescu ideala pentru ca praes'a positiunei nôstre, abstragendu dela teoria, ne arata lucrulu altmîntrinea. Noi romanii ne cunoscemu slabiciunile nôstre precum si le cunosc si

compatriotii nostri, si tocmai pentru aceea amu disu, ca practice o adeverata cunoscinti'a a semeniloru nostri si patriei nôstre sub starea presenta e asemenea grea si dubiosă. Pentru d'a ne câstiga o atare cunoscinti'a chiara, ne trebuie multe esperintia, si ne trebuie câ facendu esperintia se invatiemu din ea, câ se ne scimn acomoda impregiurârilor si situatiunei in care ne aflamu; se nu dâmu numai cu bâtea in balta si sa ne stropimu pre noi insine, ci cu mare precautiune se trecemu obstaculi, ce ne intimpina. Spre a lati de-si esperinti'a si cunoscinti'a celu putienu a unui districtu din patria si intro publiculu celitoru, vomu se descriu unele eveneminte de-si particulare totusi de sensu generalu din comitatulu Albei de susu.

Comitatulu Albei sup. supusu fiindu mai de doi ani tulburâriloru anarchice, au venitu, dupa ce aceste ajungendu-si culmea a facutu de trebuintia pasirea la midlocu a regimului, iera-si in ôre-sicare stare mai regulata. Comisariulu regimului Miko a inblânditu încâtu-va iritâtiunea partideloru inversionate si anarchia a inceputu ase complanâ. Resoltatulu, ce lu potu produce romanii din comitatu sub acésta stare a lucruriloru, nu e nici de cum inbucnatoriu, sfasiat in fractioni, fara inteligintia independenta, prelânga aceea nepartinierea impregiurârilor politice sunt departe de o sorte multiamitôre. Chiar si inteliginti'a de buna sperantia, cari prelânga calificatiunile teerute pentru de a potea contribui la inaintarea binelui comunu nu e spriginita de conationalii sei cum se cuvine si cum aru cere interesulu causei, asiâ încâtu numai cu mari greutâti, a potutu sa se puna intr'onu rangu cu o multime de individi necualificati. Sa nu ilustramu insa in specialu impregiurârile aceste cu exemple; cáci esempla sunt odioasa, ci se le lasamu asiâ precum suntu tragendu peste ele velulu trecutulu.

Dar se venimu la eveneminte speciale. Capii comitatului precum e cunoscutu suntu Hallerescii. O fractione o conduce unulu, cealalta celalaltu. Conducerea se face firesce cu bani, cáci capacitate noi multa in nici intr'o parte. Insa partidele se grupéza dupa interesele loru avendu fiecare ambitiunea, ca ea pôtia in frunte dreptate; precându dreptate nu se gasia la nice un'a, de ôre-ce cându l-si pretindea cineva vr'unu dreptu ambe se adunâ si dicea „nu.“ Dar partidele ca atare, contrare parte mare mai multu persôneleru decâtu causei si-au descoperitu gresielele unei altei'a si hai cu ele prin jurnale si in sferistu pela judecatoriile criminale. Cându se stinge incendiulu, foculu arde fara flacara sub cenusia, tocmai asiâ e si comitatulu acest'a desbinatu si fisice si psihice. In dilele trecute o comisiune investigatôre fu esmisa din partea judecatoriei comitatului cetâtiei de balta pentru d'a cercetâ incriminatiunile ce se publicara prin jurnale mai cu séma contra conteluj Haller Ferencz, carele lasându odihn'a si liniscea, ce io oferea circumstârile sele, s'au apucatu fara precepere si precautiune se faca si elu politica starnindu a fi denumitu de comite supremu in comitatulu disolutiunei. Suspendarea lui a restabilitu liniscea si contrari inversionati s'au liniscutu. In urm'a unei ordinatiuni ministeriale fara insa provocati a-si documentâ asertiunile pre acerei bazea cerura cu o multime de subscriptiuni depunerea comit. Haller Franz. De-si majoritatea mai inteligenta e parte neutrale parte contra abusâriloru Hallerescii, totu-si unii dintre ampoiati aducându-si aminte de tempulu auriu de sub anarchi'a trecuta n'au lipsitu ai aduce comitelui suspendatu oratia gratulatoria la diu'a lgi onomastica. Fivoru fostu aceste simulate seu adeverate e intrebarea. —

Prelânga tôte aceste o impreunare cordiale si pacinica, ce s'au intrunitu in onôrea dilei Majest. Sele regale in 4 Octobru la unu banchetu solenu a demonstratu încatu-va liniscea spiriteloru, cáci aici se intrunira inimicii intereseloru câ amici la vinu; din care apoi asiâ, câ dintr'o sorginte nesecabile politic'a lumei, dreptatea, egalitatea si fratietatea, câ si cându aru fi fostu legislatiunea in mân'a domniloru acestora, aru fi creatu in momentele acelea lângă nectarulu lui Bachu legile cele mai salutare in privinti'a dreptului internationalu. Caldura dilei si a spiritului alcoholicu desghistia retinerea cea rigurosa si rece politica, intr'o desfatere caldura a inimiloru doiôse dupa dreptate (?) Banchetulu fu deschisu si condusu din partea dirigintelului substituatulu, vice-comitele Stefanu Ladai.

De-si cele descrise sunt mai cu séma numai nesce eveneminte locali, totusi in combinatiune cu starea lucruriloru de fatia contribue si ele ceva la

cunoscinti'a de ômeni si de situatiune, ce e neaperratu de lipsa se o avemu, déca vomu se invatiemu din esperientia comuna si se folosimu invatiatur'a acésta in folosulu patriei si a natiunei; pentru ca déca vomu totu esperia numai si nu vomu invatiâ si din esperienti'a altora ni suntu zadarnice tôte naziintiele, vomu fi totu passivi suferindu spre daun'a nôstra activitatea altora. Sapienti sat.

Romania.

Dupe „Monitorulu oficialu“
In timpulu petrecerii Sélé la Baden-Baden, I. S. a primitu visita Majestâti Sélé Regelui de Prussi'a, carele i-a conferitu marea cruce de aur a Vulturului rosu. Suita Inaltimei Sele a fostu asemenea decoratâ.

Marele Duce de Baden si principele mostenitoru alu Prusiei au facutu asemenea visita Domnului Romaniei.

Marele Duce a conferitu Inaltimei Sele ordinulu casei de Baden.

In 23 Septembre, Inaltimea Sa a purcesu, prin tren espresu la Parisu, unde a ajunsu Mercuri, la 3 ore diminetia, si a trasu la otelulu Bristol. Indata dupa aceea unu oficiaru de ordonantia alu Imperatorului a venitu a se pune la dispositiunea Inaltimei Sele pe totu timpulu petrecerii sele in Parisu.

Inaltimea Sea esprimendu dorinti'a de a vedé pe Imperatorele chiaru in diu'a sosirei Sele, Majestatea Sea l'a incunoscintatu ca'lu va primi la 2 ore dupa amédi.

La 1 ora si jumetate unu echipagiulu imperiale cu patru cai a condusu la resiedinti'a imperiale de Saint-Cloud pre Domnulu Romaniei, insolitu de D. Ion Strâtu, agentulu nostru la Parisu, si de adjutanulu de serviciu majorulu Greceanu.

Onorile rezervate numai pentru suverani au fostu facute Domnului Romaniei. Cas'a civile si militarâ Majestatei Sele asteptau la intrare pre Inaltimea Sea si l'au condusu pana la apartamentele Imperatorului cu care Inaltimea Sea a avutu o convorbire de o jumetate ora.

Majestatea Sea a bine-voitu a adresâ câteva cuvinte binevoitôre agentului nosru si majorului Greceanu, carele a fostu prezentatu de Inaltimea Sea

Domnulu esprimendu dorinti'a de a merge in acea séra la opera, Majestatea Sea a bine-voitu a pune logea imperiale la dispositiunea Inaltimei Sele.

Varietati.

Avurâmu fericirea de a primi „Analele statistice a le Romaniei pre anulu 1866, brosiur'a VII, partea I, cari cuprindu: miscarea populatiunei din anulu 1866; semanatur'a si productiunea agricola a tieriei din anulu 1866; esportulu si importulu tieriei din anulu 1865.

(13—1) Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invatiatori la scôlele confesionale gr. or. din protopop. Lupsiei se deschide concursu, cu emolumentele urmatôrie:

- B e d e l e u cu salariu de 100 fl. v. a lemne si cuartiru. —
- C a c o v ' a - E r i i 100 v. a. cuartiru si lemne.
- P o s t i a g ' a d e j o s u, (? R.) cuartiru si lemne.
- S e l c i v ' a d e j o s u, 90 fl. cuartiru si lemne. —
- V i d o l m u, 60 fl. 8 ferdele grâu, 70 fonti brândia seu slanina cuartiru si lemne.
- L u n c ' a, 60 fl. v. a. 8 ferdele grâu, 50 fonti brândia slanina cuartiru si lemne.
- P o t s i a g ' a d e s u s u 80 fl. v. a. cuartiru si lemne. —
- S i a s ' a L u p s i e i, 100 fl. v. a. lemne, si cuartiru.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, au a-si aterne petitiunile loru la scaon. prot. a Lupsiei pâna la 15 Octobru prevediute cu atestatu de botézu 1. ca suntu de rel. gr. or. 2. ca au studiatu pedagogi'a, 3. ca au moralitate nepetata, si 4. ca soi cantârile bisericesci. —

Offensai'a 25 Sept. 1869.

Nicola Fodorénu,
Adm. protop. gr. or. a Lupsiei.